

کتاب ریاضی

ریاضی

صفحه ی ۱۳۸

تمرین

۱- در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

$$10 \times 14 = 140$$

$$42 \times 10 = 420$$

$$84 \times 10 = 840$$

$$14 \times 10 = 140$$

$$10 \times 75 = 750$$

$$270 = 10 \times 27$$

۲- یک گروه کارگر در هر ماه ۱۰ کیلومتر جاده‌ی روستایی می‌سازد. این گروه در یک سال چند کیلومتر جاده‌ی روستایی می‌سازد؟

$$12 \times 10 = 120 \text{ کیلومتر } 12 \text{ ماه}$$

۳- احمد روزی ۱۰ آیه‌ی قرآن را می‌خواند. در یک ماه (۳۰ روز) چند آیه می‌خواند؟

$$30 \times 10 = 300 \text{ آیه}$$

۴- حاصل عبارت‌ها را به دست آورید.

$$2 \times 2 \times 4 = (2 \times 2) \times 4 = 16$$

$$7 \times 1 \times 3 = 21$$

$$0 \times 4 \times 6 = 0$$

$$2 \times 5 \times 7 = 70$$

۵- زهره در برنامه‌ی درسی‌اش هفته‌ای ۲ بار ریاضی دارد و هر بار ۲ ساعت ریاضی می‌خواند.

$$2 \times 2 = 4 \text{ ساعت در یک هفته}$$

زهره در ۴ هفته چند ساعت ریاضی می‌خواند؟

$$4 \times 4 = 16 \text{ ساعت}$$

۶- محسن ۴ بز دارد که هر کدام روزی ۲ کیلو شیر می دهند.

این بزها در ۳ روز چند کیلو شیر می دهند؟

$$۴ \times ۲ = ۸ \rightarrow \text{۸ کیلو شیر در یک روز}$$

$$۳ \times ۸ = ۲۴ \rightarrow \text{۲۴ کیلو شیر در سه روز}$$

کار با ماشین حساب

به کمک ماشین حساب، حاصل عبارت زیر را به دست آورید.

$$3 \ 5 \ + \ 2 \ \times \ 5 \ - \ 1 \ 4 \ = \quad ۳۱$$

$$4 \ 8 \ \div \ 4 \ \times \ 3 \ + \ 2 \ 5 \ = \quad ۶۱$$

$$۱۲$$

$$۴۷ \times ۳۱ + ۱۲۹ = ۱۵۸۶$$

فصل هفتم

آمار و احتمال

کتاب کار ریاضی
صفحات ۱۶۰ تا ۱۶۷

۱ با توجه به اعداد داده شده، جدول داده‌ها را کامل کن. (مانند نمونه)
 ۵-۴-۷-۵-۴-۷-۲-۳-۹-۱-۴-۷-۴-۲-۲-۸-۹-۸-۴-۶

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	عددها
									چوب خط
۱	۳	۱	۵	۲	۱	۳	۲	۲	تعداد هر رقم

فصل	تعداد
بهار	
تابستان	
پاییز	
زمستان	

۲ جدول مقابل تعداد روزهای بارش باران را در یک سال نشان می‌دهد.

با توجه به جدول داده‌های مقابل به سؤالات پاسخ بده.
 الف: در کدام فصل روزهای بارانی کم‌تری داریم؟
 ب: در کدام فصل میزان بارش بیش‌تری داشته‌ایم؟
 پ: تعداد روزهای بارانی در طول سال را به دست بیاور.

$$۱۳ + ۲ + ۱۸ + ۱۴ = ۴۷$$

۳ برنامه‌ی غذایی یک رستوران، در روزهای شنبه تا سه‌شنبه برای ۴ هفته در جدول زیر نشان داده شده است. با توجه به جدول به سؤالات پاسخ بده.

روز	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه
اول هفته	خورشت قیمه	جوجه کباب	خورشت قرمه‌سبزی	چلوکباب
دوم	پیتزا	همبرگر	ساندویچ سوسیس	ساندویچ کالباس
سوم	خورشت بادمجان	خورشت قیمه	چلوکباب	جوجه کباب
چهارم	خورشت قرمه‌سبزی	خورشت بادمجان	خورشت قیمه	خورشت بادمجان

الف: در هفته‌ی سوم، روز شنبه رستوران چه غذایی دارد؟ **خورشت بادمجان**

ب: در روز یکشنبه هفته‌ی دوم چه غذایی در رستوران پخته می‌شود؟ **همبرگر**

پ: در کدام هفته‌ها جوجه کباب در رستوران آماده می‌شود؟ **هفته‌ی اول و سوم**

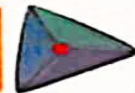
ت: در روز ... **دوشنبه** ... از هفته **دوم** غذای رستوران ساندویچ سوسیس است.

یک صفحه‌ی چرخنده را ۱۳ بار چرخانده‌ایم، نتایج زیر به دست آمده است. جدول زیر را با توجه به نتایج آزمایش کامل کن.

۴

دفعه چرخاندن	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	هفتم	هشتم	نهم	دهم	یازدهم	دوازدهم	سیزدهم
رنگ	زرد	سبز	زرد	قرمز	زرد	سبز	قرمز	سبز	زرد	قرمز	سبز	زرد	سبز

رنگ	چوب خط	تعداد
زرد	###	۵
سبز	###	۵
قرمز	///	۳

۱ با توجه به اطلاعات داده شده، پاسخ هر سؤال را به آن وصل کن.

برنا در طول هفته‌ی گذشته، تعداد ساعاتی که هر درس را مطالعه کرده، یادداشت کرده است.

درس	علوم	ریاضی	هدیه	اجتماعی	فارسی	زبان
ساعات مطالعه	۴	۹	۲	۱	۵	۲

- او کدام درس را از همه بیشتر مطالعه کرده است؟ فارسی
- او کدام درس را از همه کم‌تر خوانده است؟ اجتماعی
- مجموع ساعاتی که او مطالعه کرده است، چقدر است؟ ۲۳
- تعداد دروسی که یکسان خوانده، چقدر است؟ ۲

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کن.

الف: به جدولی که در آن اطلاعات بدست آمده را به صورت مرتب می‌نویسیم جدول داده‌ها می‌گویند.

ب: باز شده استوانه یک مربع و دو دایره است.

درس	نمره
هدیه آسمانی	۱۷
املا	۱۵
اجتماعی	۲۰
ریاضی	۱۹
علوم	۲۰

۳ نمرات دُرنا، در جدول مقابل آمده است.

الف: کم‌ترین نمره مربوط به چه درسی است؟ **املا**

ب: بیش‌ترین نمره مربوط به چه درسی است؟ **اجتماعی و علوم**

پ: در مجموع چند درس دارد؟ **۵ درس**

۴ کیوان و بهرام با هم بازی می‌کنند و هر کس که جمع امتیازش بیش‌تر باشد برنده است. این جدول نشان می‌دهد که هر کدام از آن‌ها چند امتیاز گرفته است:

بازیکن	کیوان	بهرام
دور ۱	۱۲۵	۱۰۰
دور ۲	۱۲۵	۱۲۵
دور ۳	۱۵۰	۱۰۰
دور ۴	۵۰	۱۵۰

کدام‌یک از آن‌ها و با چند امتیاز اختلاف برنده است؟

امتیاز بهرام : ۴۷۵
 بهرام با اختلاف ۲۵ امتیاز
 برنده است.
 امتیاز کیوان : ۴۵۰

۵

جدول زیر درجه حرارت هوا را در اوقات مختلف چهار روز نشان می‌دهد.

درجه حرارت هوا						
روز	ساعت	۶ صبح	۹ صبح	۱۲ ظهر	۳ بعد از ظهر	۸ بعد از ظهر
دوشنبه	۱۵ درجه	۱۷ درجه	۲۰ درجه	۲۱ درجه	۱۹ درجه	
سه‌شنبه	۱۵ درجه	۱۵ درجه	۱۵ درجه	۱۰ درجه	۹ درجه	
چهارشنبه	۸ درجه	۱۰ درجه	۱۴ درجه	۱۳ درجه	۱۵ درجه	
پنجشنبه	۸ درجه	۱۱ درجه	۱۴ درجه	۱۷ درجه	۲۰ درجه	

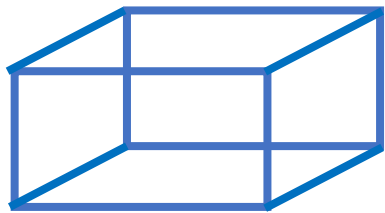
درجه حرارت هوا چه موقع بالاترین مقدار را نشان می‌دهد؟

دوشنبه ۳ بعد از ظهر

۶

شکل اشکال هندسی را در جدول زیر بکش.

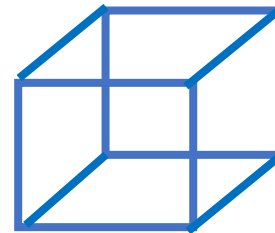
مکعب مستطیل

استوانه

مکعب

مربع

بازیکنان یک تیم، بلیط‌های یک مسابقه را می‌فروشند. جدول زیر تعداد بلیط‌هایی را که هر کدام از آن‌ها فروخته‌اند نشان می‌دهد: آن‌ها باید روی هم ۶۰ بلیط بفروشند. آن‌ها باید چند بلیط دیگر بفروشند؟

$$۴ + ۷ + ۳ + ۷ + ۶ + ۹ = ۳۶$$

$$۶۰ - ۳۶ = ۲۴$$

نام بازیکن	تعداد بلیط‌های فروخته شده
کیوان	۴
مهدی	۷
بیژن	۳
سمیه	۷
فرزاد	۶
عباس	۹

۲۶ (۴)

۲۵ (۳)

۲۴ (۲)

۳۶ (۱)

فعالیت کلاسی

۱

با زدن علامت برای هر جمله حالت مورد نظر را انتخاب کن.

الف: درختان در فصل پاییز به جاهای گرم سیر مهاجرت می کنند.

ب: بعد از فصل بهار فصل زمستان می آید.

پ: اگر تاس را بیندازیم عدد ۶ می آید.

ت: اگر باران بیاید می توان برف را هم بعد از بارش دید.

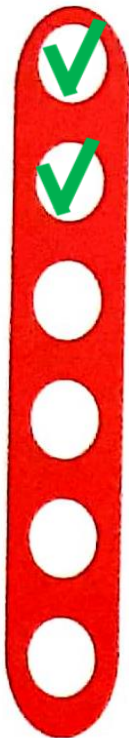
ث: اگر زیاد سردمان شود یخ می زنیم.

ج: آفتاب تابستان بدن ما را می سوزاند.

ریاضی سوم دبستان

به طور حتم اتفاق نمی افتد

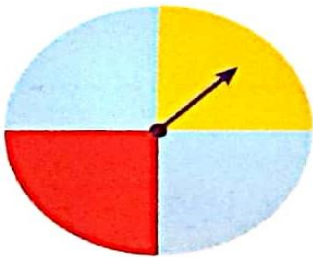
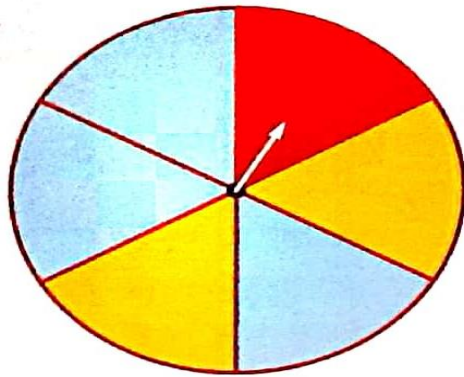

احتمال دارد اتفاق بیفتد

به طور حتم اتفاق می افتد

۲ به چرخنده‌ی زیر نگاه کن و به سؤالات پاسخ بده.

الف: چه کسری از صفحه‌ی چرخنده قرمز است؟ $\frac{1}{6}$

ب: چه کسری از صفحه‌ی چرخنده آبی است؟ $\frac{3}{6}$

پ: با چرخاندن عقربه چند حالت مختلف ممکن است اتفاق بیفتد؟ 3 حالت

ت: احتمال ایستادن عقربه روی کدام رنگ بیش تر است؟ آبی

۳ ۸ بار صفحه‌ی چرخنده زیر را چرخانده‌ایم و نتایج زیر را به دست آورده‌ایم.

آزمایش	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	هفتم	هشتم
رنگ	قرمز	زرد	زرد	آبی	قرمز	زرد	قرمز	آبی

الف: چه کسری از صفحه چرخنده به رنگ آبی است؟ $\frac{2}{4}$

ب: چه کسری از آزمایش‌ها رنگ زرد است؟ $\frac{3}{4}$

پ: شانس ایستادن عقربه روی کدام رنگ بیش تر است؟ آبی 8

۴ ۵ گوی قرمز و ۵ گوی آبی را در کیسه‌ای انداخته‌ایم. اگر هر بار بدون نگاه کردن یک گوی را در بیاوریم، احتمال بیرون آمدن رنگ قرمز بیش تر است یا آبی؟

مسأوی هستند.

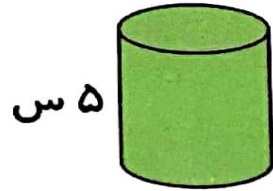
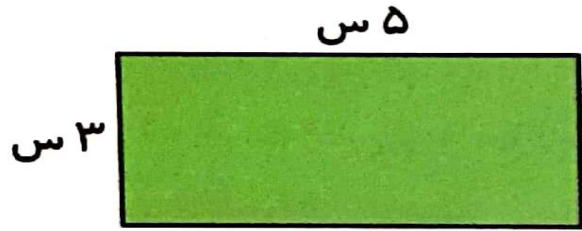
.....

.....

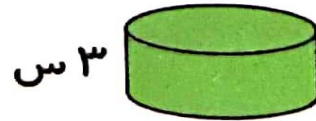
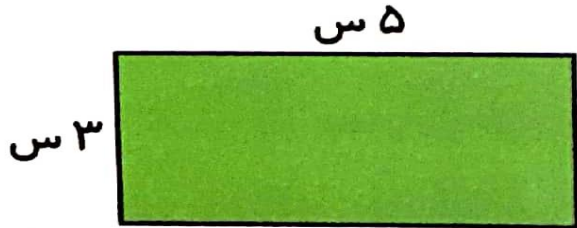
۵ باز شده‌ی یک استوانه به چه شکل هندسی تبدیل می‌شود؟ آن را بکش.

۶ با دو مستطیل هم اندازه دو استوانه درست کرده‌ایم، ولی یک استوانه بلندتر از استوانه دیگر شد. علت را توضیح بده.

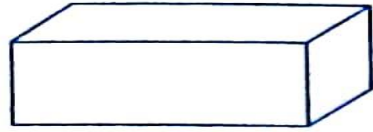
استوانه‌ای که از طول لوله شده است.

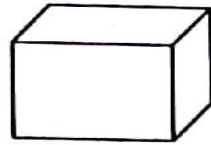
استوانه‌ای که از عرض لوله شده است.

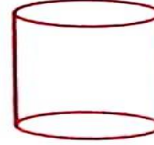
نام هر شکل را زیر آن بنویس.

مکعب مستطیل

مکعب

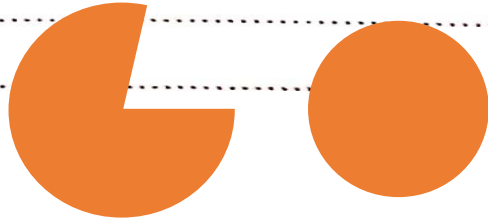

استوانه

مخروط

چند شکل مخروطی از اطراف خود نام ببر. باز شده‌ی مخروط کدام شکل هندسی است؟ آن را بکش.

کلاه تولد - کلاه قند - مانع ترافیکی

تمرین

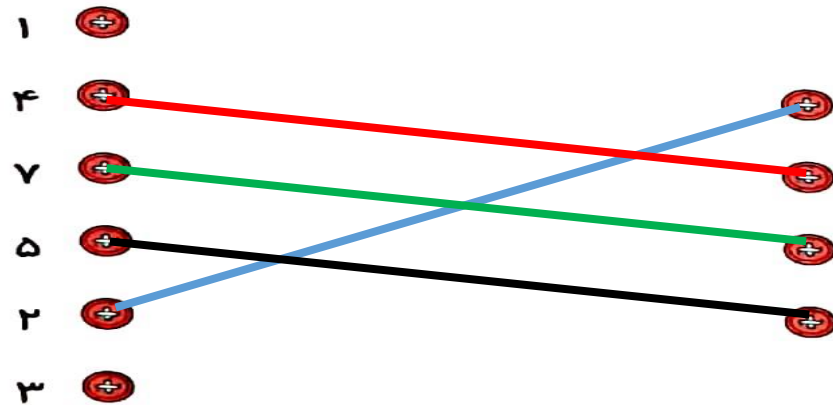
با توجه به اعداد داده شده، تعداد موارد خواسته شده را به آن وصل کن. (دو مورد اضافی است).

۲۵ - ۵۶ - ۴۳ - ۹۸ - ۲ - ۷۸ - ۵ - ۱۴ - ۷۲ - ۱۹ - ۸ - ۲۱

- ۱
- ۴
- ۷
- ۵
- ۲
- ۳

- ۸ - ۲ اعداد زوج یک رقمی
- ۲۱ - ۱۹ - ۴۳ - ۲۵ تعداد اعداد فرد دو رقمی
- تعداد اعداد کوچک تر از ۲۸
- تعداد اعداد بزرگ تر از ۳۰

۲ درستى و نادرستى هر عبارت را مشخص کن.

الف: اگر در یک کیسه ۷ مهره بنفش و ۲ مهره صورتی و ۴ مهره آبی باشد احتمال بیرون آمدن مهره‌ها یکسان است.

ب: کوه به شکل مخروط است.

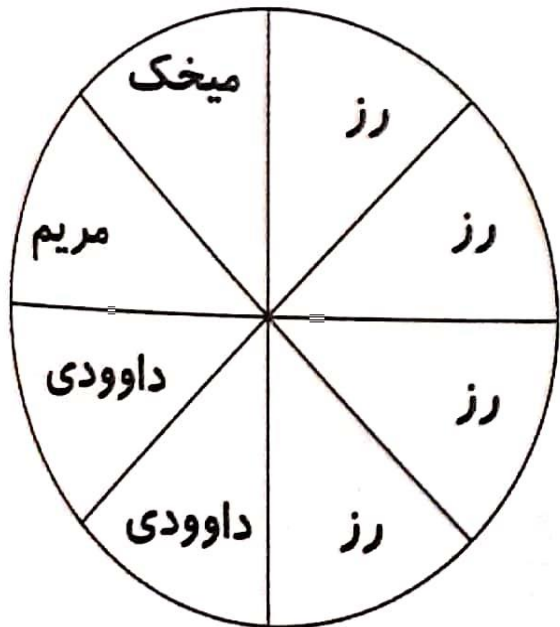
۳ به چرخنده نگاه کن و به سوالات پاسخ بده.

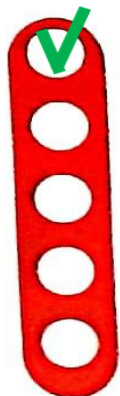
الف: چه کسری از صفحه‌ی چرخنده گل رز است؟ $\frac{4}{8}$

ب: چه کسری از صفحه‌ی چرخنده گل داودی است؟ $\frac{2}{8}$

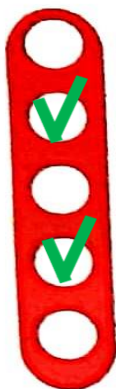
پ: چه کسری از صفحه‌ی چرخنده گل مریم است؟ $\frac{1}{8}$

ت: احتمال ایستادن عقربه روی کدام گل بیش‌تر است؟ گل رز

به طور حتم اتفاق نمی افتد

احتمال دارد اتفاق بیفتد

به طور حتم اتفاق می افتد

۴ برای هر عبارت گزینه مناسب را انتخاب کن.

الف: ساعت ۲ و نیم شب، هوا آفتابی می شود.

ب: اگر توپ را به سمت دروازه شوت کنیم گل می شود.

پ: با کمک به مستمندان، خدا از ما راضی می شود.

ت: امسال تابستان هوا گرم می شود.

ث: با گذشت از اشتباهات دیگران به خدا نزدیک تر می شویم.

۵

در یک کیسه، ۵ مهره ی آبی رنگ، ۶ مهره ی سبز و ۲ مهره ی قرمز رنگ وجود دارد.

الف: چه کسری از مهره های کیسه به رنگ قرمز است؟ $\frac{2}{13}$

ب: چه کسری از مهره های کیسه به رنگ سبز است؟ $\frac{6}{13}$

پ: چه کسری از مهره ها سفید است؟ $\frac{0}{13}$

ت: چه کسری از مهره ها آبی است؟ $\frac{5}{13}$

۶

نوزادی در یکی از روزهای هفته متولد شده است. در مورد روز تولد او حالت های زیر را بررسی کن.

الف: احتمال تولد نوزاد در روز دوشنبه چه کسری از روزهای هفته را بیان می کند؟

ب: احتمال تولد این نوزاد در روزهای چهارشنبه یا پنجشنبه چه کسری را نشان می دهد؟

(۴) $\frac{1}{7} - \frac{4}{7}$

(۳) $\frac{2}{7} - \frac{4}{7}$

(۲) $\frac{1}{7} - \frac{1}{7}$

(۱) $\frac{2}{7} - \frac{1}{7}$